

Účetnictví | ZIMA 2017

ING. LUKÁŠ SCHÖN, ACCA | 19841@POST.JAMU.CZ | 777 209 466

D60529z Účetnictví

- ▶ HF JAMU
- ▶ Přednášky: Po 16:50 – 18:20
- ▶ Hudební manažerství (program HF, B-HUDUM)
- ▶ Požadavky:
 - ▶ účast minimálně 70%;
 - ▶ účast na dílčích písemných testech.
- ▶ Hodnocení:
 - ▶ 50% dva průběžné písemné testy (20%+30%);
 - ▶ 50% ústní závěrečná zkouška.

Povinné materiály

Četba

- Zákon 563/1991 Sb., o účetnictví, v aktuálním znění
- Vyhláška 500/2002 v aktuálním znění
- České účetní standardy pro podnikatele

Skripta

- Účetnictví I.: distanční studijní opora; Jaroslav Sedláček; 2005,
- 2., přeprac. vyd., česky, Masarykova univerzita, Brno, 232 stran,
- ISBN: 8021038098

Účtová osnova

- Noste prosím s sebou na další hodiny

Plán

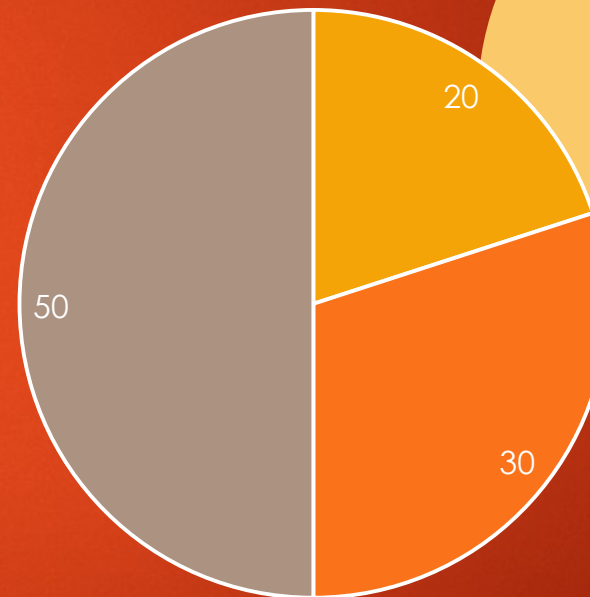
Týden	Datum	Účetní oblast
Týden 1	16.10.2017	Podstata a funkce účetnictví
Týden 2	30.10.2017	Aktiva, pasiva, konstrukce rozvahy, náklady, výnosy
Týden 3	13.11.2017	Oceňování majetku a závazků
Týden 4	27.11.2017	První test - 20% hodnocení; Dlouhodobý majetek
Týden 5	11.12.2017	Daně v účetnictví, daňová přiznání
Týden 6	8.1.2018	Druhý test - 30% hodnocení; dotazy

Kritéria hodnocení

- ▶ První test
- ▶ Druhý test
- ▶ Závěrečná zkouška

- ▶ A; 91% - 100%
- ▶ B; 81% - 90%
- ▶ C; 71% - 80%
- ▶ D; 61% - 70%
- ▶ E; 51% - 60%
- ▶ F; 0% - 50%

Procento hodnocení

■ První test ■ Druhý test ■ Závěrečná zkouška

Podstata účetnictví I

Charakteristické rysy účetnictví

Úkolem účetnictví je zobrazit věrně a poctivě hospodářské dění v podniku, jeho reálnou majetkovou a finanční situaci. Zobrazování tohoto dění se vyznačuje následujícími charakteristickými znaky:

- ▶ Předmětem záznamů v účetnictví jsou jednoznačně určené hospodářské jevy (účetnictví tedy nezachycuje hospodářské operace, které nepředstavují stav a pohyb majetku a závazků).
- ▶ Evidence hospodářských jevů se vede za určité časové období.
- ▶ Zjišťuje se skutečný výsledek hospodaření (zisk či ztráta) a skutečný stav a pohyb majetku a závazků.
- ▶ Jednotlivé hospodářské operace jsou zaznamenávány písemně (účetními zápisy) vždy na základě účetních dokladů.
- ▶ Hospodářské jevy se evidují v peněžních jednotkách
- ▶ Hospodářské jevy se zaznamenávají úplně, nepřetržitě a soustavně.
- ▶ Údaje účetnictví musí být přesné, spolehlivé a průkazné.

Podstata účetnictví II

Funkce účetnictví

K pokrytí požadavků kladených na účetnictví plní účetnictví podniků několik základních funkcí:

- ▶ Informační funkce - spočívá v poskytování informací interním i externím uživatelům o ekonomické situaci podniku (o jeho finanční stabilitě, výnosnosti, likviditě ap.).
- ▶ Dokumentační funkce - koncentruje minulé hospodářské dění podniku, vytváří paměťový systém podnikatelů, který je průkazným prostředkem při vedení sporů a základem pro vyměření daňových povinností.
- ▶ Dispoziční funkce - je plněna účetnictvím v podobě podkladů poskytovaných manažerům (podnikatelům) k řízení podniku.
- ▶ Kontrolní funkce - spočívá v umožnění kontroly hospodaření podniku, stavu majetku i přezkoušení správnosti zaznamenaných údajů.

Podstata účetnictví III

Uživatelé účetnictví

Základním uživatelem účetních informací je podnik samotný. Vedle něho však účetní informace využívá celá řada externích uživatelů:

- ▶ Fyzické a právnické osoby
 - ▶ Vlastníci sledují svůj ekonomický prospěch (výnosnost prostředků, které vložili do podnikání).
 - ▶ Obchodní dodavatelé chtějí vědět, zda jim podnik bude schopen zaplatit za jejich dodávky v dohodnutém termínu.
 - ▶ Ostatní věřitelé zajímá, zda je podnik schopen uspokojovat jejich finanční nároky (např. splácet ve stanovených termínech úroky).
- ▶ Subjekty zainteresované na výsledcích.
 - ▶ Zaměstnanci se zajímají o hospodářskou a finanční stabilitu podniku, o jeho schopnost uhrazovat jejich mzdové nároky.
 - ▶ Vláda a její orgány potřebují informace týkající se řízení finanční a daňové politiky státu, informace pro sestavení národních účtů, pro výpočet statistických ukazatelů aj.
 - ▶ Zákazníci, zejména ti, kteří mají s podnikem dlouhodobé obchodní svazky a jsou na něm do jisté míry závislí, se zajímají o dlouhodobou prosperitu podniku.
 - ▶ Potenciální investoři potřebují informace pro rozhodnutí, zda mají do podniku vložit své prostředky.
 - ▶ Veřejnost chce mít k dispozici informace o prosperitě podniku a o jeho záměrech a vývojových trendech.

Informace se uživatelům předkládají formou účetních výkazů. Podniky mají povinnost zveřejňovat účetní závěrku uložení do sbírky listin obchodního rejstříku.

Příklad č.1

- ▶ V ekonomické teorii se setkáváme s tzv. konfliktem zájmů mezi managery a vlastníky podniku. O jaký typ účetních informací by měly mít obě skupiny z tohoto pohledu zájem?
- ▶ Management se bude zajímat spíše o informace operativního charakteru, aby dosáhl příznivějšího výsledku hospodaření v daném období (podle kterého je hodnocen).
- ▶ Vlastník se bude zajímat o dlouhodobou výnosnost vloženého kapitálu, která je ovlivňována zejména strukturou fixních aktiv.

Právní úprava účetnictví I

▶ Finanční účetnictví podniku

Je regulováno právními předpisy, metodickými postupy a obecně uznávanými účetními zásadami.

- ▶ Obchodní zákoník
- ▶ Zákon o účetnictví a prováděcí vyhlášky
- ▶ České účetní standardy
- ▶ Daňové a další předpisy

▶ Manažerské (vnitropodnikové) účetnictví

Není nijak legislativně upravováno a jeho forma i organizace jsou plně v kompetenci managementu podniku.

Právní úprava účetnictví II

- ▶ Zákon o účetnictví č. 563/1991 Sb. - novela č. 221/2015 Sb. platná od 1. 1. 2016.
 - ▶ Jsou zde informace o rozsahu a způsobu vedení účetnictví, například které podnikatelské subjekty musí vést účetnictví. Dále se zabývá účetními doklady, účetními zápisy, účetními knihami, účetní závěrkou. Popisuje způsoby oceňování majetku a jejich inventarizaci, pojednává o úschově účetních písemností apod. Mimo jiné jsou zde také uvedeny sankce (pokuty) za porušení účetních předpisů.
- ▶ Prováděcí vyhlášky
 - ▶ Další účetní normou jsou prováděcí vyhlášky ministerstva financí, které upravují vybrané oblasti účetnictví pro jednotlivé skupiny účetních jednotek (např. podnikatelské subjekty, pojišťovny, banky).
 - ▶ Vyhláška č. 500/2002 Sb. - prováděcí vyhláška k podvojnému účetnictví
 - ▶ Vyhláška č. 504/2002 Sb. - pro účetní jednotky, u kterých hlavním předmětem činnosti není podnikání, pokud účtují v soustavě podvojného účetnictví – neziskové organizace
 - ▶ Vyhláška č. 410/2009 Sb. - pro některé vybrané účetní jednotky (které jsou územními samosprávnými celky, dobrovolnými svazky obcí, regionálními radami regionů soudržnosti, příspěvkovými organizacemi, státními fondy podle rozpočtových pravidel a organizačními složkami státu).

Právní úprava účetnictví III

▶ České účetní standardy

- stanoví metodické a rovněž i některé obsahové náležitosti účetnictví tak, aby účetnictví bylo průkazné, a aby věrně a poctivě zobrazovalo finanční situaci podniku.

▶ Daňové a ostatní předpisy

- určují především obsahovou stránku účetnictví, zejména způsoby a postupy stanovení výše částek zachycovaných v účetnictví.

- daně z příjmů, nepřímé daně, majetkové daně

- zdravotní pojištění, sociální pojištění

Kromě regulace vnějšími předpisy vyhláší povinně každý podnik své vlastní (interní) předpisy, směrnice, opatření či příkazy pro vedení účetnictví, které jsou předpokladem pro jeho průkaznost.

Obecné účetní zásady I

- ▶ Jedná se o soubor pravidel, která musí být účetními jednotkami dodržována při vedení účetnictví, při sestavování účetních výkazů.
- ▶ Účetní zásady nejsou formulovány žádným samostatným právním předpisem, ale vyplývají především ze zákona o účetnictví.
- ▶ Jejich nedodržení ve svém důsledku vede k nesplnění základního cíle účetnictví, tj. věrného a poctivého zobrazení skutečností.
- ▶ Zásada účetní jednotky
- ▶ Věrné a poctivé zobrazení
- ▶ Aktuální princip
- ▶ Vymezení okamžiku realizace
- ▶ Zákaz kompenzace
- ▶ Nepřetržité pokračování činnosti
- ▶ Stálost účetních metod
- ▶ Bilanční kontinuita
- ▶ Zásada opatrnosti

Obecné účetní zásady II

Zásada účetní jednotky

- ▶ Tato zásada spočívá ve vymezení subjektu (tzv. účetní jednotky), za který je účetnictví vedeno a za který se sestavují účetní výkazy.
- ▶ Účetní jednotky vymezuje zákon o účetnictví.
- ▶ Účetní jednotkou jsou povinny ode dne zahájení až do dne ukončení činnosti vést jedno účetnictví za účetní jednotku jako celek.

Věrné a poctivé zobrazení

- ▶ Je nejvyšší účetní zásadou (principem), která vyžaduje vést účetnictví tak, aby účetní závěrka sestavená na jeho základě podávala věrný a poctivý obraz předmětu účetnictví.
- ▶ Zobrazení je věrné, jestliže obsah položek účetní závěrky odpovídá skutečnému stavu, který je přitom zobrazen v souladu s účetními metodami dle zákona.
- ▶ Zobrazení je poctivé, jsou-li při něm použity účetní metody způsobem, který vede k dosažení věrnosti účetnictví a finanční situace podniku.

Obecné účetní zásady III

Zásada věcné a časové souvislosti (aktuální princip)

- ▶ Aktuální princip znamená, že veškeré účetní případy je nutno účtovat s ohledem na věcnou a časovou souvislost, tj. zaznamenávají se do období, kdy k hospodářské operaci dochází, a to bez ohledu na to, kdy došlo k pohybu peněz.
- ▶ Uplatnění této zásady vede k časovému rozlišování nákladů a výnosů.
- ▶ Účetním obdobím je nepřetržitě po sobě jdoucích 12 měsíců. Může se shodovat s kalendářním rokem, nebo je hospodářským rokem.
- ▶ Příklad č. 2: Společnost s r. o. zaplatila v r. 2004 částku 200 tis. Kč za pronájem provozovny, přičemž z této částky se týkalo 40 tis. Kč roku 2017, ale zbytek tvoří předem zaplacené nájemné na rok 2018. Jak se přijatá faktura zaúčtuje?

Obecné účetní zásady IV

Vymezení okamžiku realizace

- ▶ Jde o vymezení okamžiku, ve kterém lze účtovat na účty nákladů, výnosů a na rozvahové účty.
- ▶ Dnem uskutečnění účetního případu je den, ve kterém dojde ke splnění dodávky, platbě závazku, inkasu pohledávky, postoupení pohledávky, převzetí dluhu, zjištění manka, přebytku či škody, pohybu majetku uvnitř podniku

Zákaz kompenzace

- ▶ Tato zásada znamená, že podnik odděleně účtuje o aktivech a pasivech (například o pohledávkách a závazcích), nákladech a výnosech (např. úroky placené a přijaté), a vzájemně je nezapočítává.
- ▶ Zákon umožňuje provádět vzájemné vyrovnání položek v rámci účetní závěrky pouze v některých případech.

Obecné účetní zásady V

Nepřetržité pokračování činnosti

- ▶ Předpokládá neomezené trvání podniku (viz tzn., že nenastává žádná skutečnost, která by podnik omezovala nebo mu bránila v jeho činnosti pokračovat i v dohledné budoucnosti).
- ▶ Nemá-li být kontinuita trvání podniku zajištěna, je nutno použít účetní metody tomu odpovídajícím způsobem a uvést v příloze k účetní závěrce informaci o použitém způsobu.

Stálost účetních metod

- ▶ Znamená, že podnik nesmí měnit v průběhu účetního období způsoby oceňování, postupy odpisování, postupy účtování, uspořádání a obsah položek účetní závěrky a postupy pro provedení konsolidace účetní závěrky.
- ▶ Při srovnávání údajů o účetní jednotce se vychází z předpokladu, že použité účetní metody jsou v jednotlivých letech stejné (zaručuje srovnatelnost z hlediska časového).

Obecné účetní zásady VI

Bilanční kontinuita

- ▶ Zahajovací bilance pro dané účetní období musí souhlasit se závěrečnou bilancí předcházejícího účetního období.
- ▶ Konkrétním projevem dodržení této zásady je skutečnost, že konečné zůstatky aktiv a pasiv za běžné období (např. k 31. 12.) se shodují s počátečními stavy aktiv a pasiv v následujícím účetním období (např. k 1. 1.).

Zásada opatrnosti

- ▶ Souvisí s reálným oceněním majetku a závazků (majetek a výnosy nesmějí být nadhodnocovány, závazky a náklady naopak podhodnocovány).
- ▶ Zjednodušeně lze říci, že zásadu opatrnosti dodrží účetní jednotka v případě, že zaúčtuje veškeré náklady v okamžiku, kdy předpokládá, že mohou vzniknout a výnosy až tehdy, kdy byly skutečně realizované.

That's all Folks!

Děkuji za pozornost!!!!